

NẠN THƯƠNG LƯU

Câu chuyện ngày tết

Nhớ lại hôm hai mươi lăm tháng trước tôi vừa đi ngoài ruộng về. Chợt tôi gặp một anh thợ quen trong xóm đi coi bộ hăm hờ. Tôi hỏi anh: « Anh đi đâu đây? » « Tôi đi lên trên bắc cả vay vài đồng bạc động lo ăn tết, hôm nay cũng là cận nhật năm cũ đã hết rồi năm nay tới mười ba tháng mà công rập như mọi năm » Luôn đó tôi hỏi cợt với anh rằng: « Không hiểu là tết ai bày ra và nghĩa lý làm sao mà ai cũng hăm hờ lo lắng quá. »

« Ôi mình đâu biết được mình cứ noi theo tục cũ, mỗi một năm cứ khổ mình lại được ba ngày ăn chơi, có lẽ là mình ăn mừng động tăng thêm một tuổi và cái nạn trong năm cũ đã qua; mình lại rước chào năm mới; thôi để tôi đi nghe » - ư.

Đi tôi vừa đi vừa suy nghĩ cứ theo lời anh thợ nói thì tết là lễ mừng, lễ vui, lễ tiếp rước. Mà mừng cái gì đây? ngày tháng dần dần tuổi càng chập chững rồi lật bạt đã tức rương máy bạc, vậy mà ăn chơi cho tốn của hao tiền như là người mình dùng đồ ngoại hóa rất nhiều tốn phí biết bao nhiêu triệu bạc.

Dương lúc thiên hạ vui vẻ, nhơn dân dọn dẹp mình vừa nghe hơi hương thơm, nghe tiếng pháo nổ, mình nghe mà buồn mà lo cho cái mừng, cái vui, cái tiếp rước của chúng mình trong ba ngày.

Còn người ở đời phải làm việc phải lao tâm nhọc trí, phải khổ với đời; nghĩ cũng chẳng nên than van mà làm chi? Chớ như chúng ta lo lắng làm động dưng cho người thì mới là đáng buồn, đáng tủi cho chớ.

Buôn tủi là cái chung của nhân dân. Ước sao cho chúng ta bỏ bớt cái xa xỉ long trọng thì là cái hạnh phúc về sau của chúng ta vậy!

AI có nghĩ đến chăng?
AI có lo buồn chăng?
Nguyễn-văn-Lộc (Benluc)

Quan Tham-biện Bentre đã cho phép nhà góp bằng hai

Cáo thị
Làng chúng tôi vắng theo trát thầy cai số... dạy rằng chiếu theo trát quan lớn chủ tỉnh cho phép tên... là người góp tiền chđ trong ba ngày tết Annam là ngày 28, 29, 30 dạng phép góp bằng hai. Còn qua đến ngày mồng 1, 2, 3 « ba bằng » (1) không góp.

Vậy nên làng tôi truyền rao dân cáo-thị này cho nhơn-dân người buôn bán coi kẻo lầm trong ba ngày xuân nhựt. ... le 5 Fevrier 1920 Hương-quân (Le maire Hương-hào. ... Bò là tờ cáo thị dán tại trong một chợ kia trong hạt Bentre, có lẽ mấy chợ khác trong hạt cũng đồng chịu cái « nạn » ấy. Lợi riêng cho một vài người góp chợ mà hại chung cho cả trăm ngàn người, chẳng hay chánh-phủ có biết cái khổ của phơn dân mà chánh phủ « bảo hộ » không?
T. C.

Xú Phụ Hội

It người đờn bà xấu xa mà dám tự nhận mình là xấu. Nhưng mới đây, ở bên Mỹ, có một trăm 8 đã có can đảm mà tự nhận là xấu và họ đã lập ra một hội gọi là « Xú Phụ hội » để kêu nài với bọn đàn ông.

Ngày khánh thành hội, có nhiều 8 lên diễn đàn diễn thuyết. Có thầy đều phân kháng kịch liệt các bản tánh của bọn đàn ông thường ung đờn bà đẹp hơn là đàn bà xấu. Và có 8 nói rằng « Nhưng thế mà người đờn bà xấu có nhiều tánh tốt hơn người đàn bà đẹp, bởi vì không diện, người chính có trí khỏa và thương yêu chồng hơn. Và lại cái đẹp sắc không phải là đời được. Vậy ta phải dạy cho chị em bọn xấu ta cách làm sao cho vừa ý người đàn ông và bởi lại cái bản chất mà Tao-hóa không cho mình. Sau lại, bà chánh hội t-ường, xuân xanh vừa ngoi từ tuần, h nh ồm nhồm như con mằm mới xẹp, mương gong gung. Tóm lại các đều thỉnh cầu của các xú phụ nữ và họ lao lên rằng:

« Chúng ta đây, số hội viên được một trăm. Thật là chưa đủ. Ở Thành phố ta, ở nước ta, còn có nhiều người xấu hơn nữa mà không dám đến. Ấy thiệt là một điều tự-phu không đáng. Vì rằng trên 10 người đờn bà, thì chỉ có 1 người đẹp mà thôi, còn 3 người khá khá, 3 người ế ế, còn bốn người xấu thiệt. Nhưng khôn nạn thay, có nhiều người xấu lại tưởng mình là đẹp và muốn làm ra cho mình đẹp. Loí khuya loí người khờ đó bày bời lại những lời dị nghị của bọn đàn ông đối với họ trong khi họ không có mặt ở đó xem sao.

Vậy tôi xin hô hào với các chị em bọn xấu rằng: « Các đẹp không cần thiết gì cả vì cái đẹp phải tùy theo tuổi tác và bình tại, chúng ta hãy đồng nhau hủy những cái mặt và những cách đứng đi diện ra cho đẹp vì chính đó là một sự rất khổ cho thân thể. Người đờn bà xấu lại còn hơn người đẹp nữa vì là xấu thì dễ cảm, dễ tình, dễ lòng nhơn đức, hay nghe lời khuyên răn và biết tiết kiệm, còn người đẹp thì hay diện, kiêu anh, ích kỷ và chật lòng. hững bọn đờn ông mà không thấy các điều đó là bọn đại. Ta hãy làm cho họ tỉnh ngộ lại. Từ đây về sau ta quyết phá kháng kịch liệt cùng những bọn đàn bà đẹp. Ta hãy hiệp quần lại và phải tin người đờn bà xấu của chúng ta. »

Rồi không biết cái hội kỳ khôi đó có được hiệu quả không. Nhưng ở thành phố xứ Huế mà có một hội làm vậy chắc có ích cho những bà, ban bố mười ngoài mà còn làm ra cách con gái mười chđ hai mươi!

Trận cười vỡ bụng

AI muốn mua vui, cười vỡ bụng, hãy mua một bản CỜ-QUAN về rđ vài ba người bạn hữu rồi bày CỜ-QUAN ra chơi. Chơi kẻo tiền mỗi lần chừng một hai su, mỗi lần phết một lện. Chơi như vậy chừng vài bản thì thấy cười đau-bụng. Vui lắm! Thú lắm.

AI chưa chơi hãy chơi thử nếu không vui không cười, không thú thì đem trả có lấy tiền lại.

CỜ-QUAN có gởi bán các nơi sau đây:
Hiệu Nguyễn-đức-Nhuận chợ cũ Saigon, hiệu Nguyễn-văn-Trận và Bazar Tân phát Bđ Bonnard, hiệu Phạm-công-Hình Dakso, hiệu Lý-hữu-Dư ở Nam-van, hiệu Nana. Số 51 đường Q.1 Mytho Cholon. Đđng-thạnh Cai-lâu-bà và hiệu Phan-văn-Nghĩa, N 20 Bđ Saintenoy, Cautho.

Thức điệu hiệu con vịt

鴨香 嘜煙

CIGARETTES CANARD

Agents exclusive: Lucien BERTHET & Co - SAIGON

Hạnh-phước thay! Xưa nay hai tiếng binh-dân không ai chú-trọng đến, mà bây giờ lại nghe nói đến binh-dân. Đó là một cái điềm lành. Nỗi đau khổ của binh-dân chắc từ đây mà đỡ bớt. Mà binh-dân chắc cũng từ đây mà rõ biết được cái nỗi đau khổ của binh-dân.

Khôn nạn thay! Xưa nay binh-dân có biết đầu mình đau khổ. Một hôm đêm, mưa to gió lớn, tôi ngồi xe kéo ở Sài-gòn, thấy anh cu-li lướt-mướt mà thương, bên hồi anh ta có muốn sang giàu không. Anh ta trả lời: « Phần trời khiến sao chịu vậy, muốn sao được. Nếu ai cũng sang giàu thì ai làm cho ai. » Ai-phần như anh cu-li xe đó là cái đức-riêng của binh-dân. Vì an-phần như thế mà đầu ai bóp bẹp vo tròn mệ: ai. Cho nên không ai chú-trọng đến. « Làng tổng » khi dân ngu. « Thấy bà, quan quyền », bắt cầu là lớn bé đồ hay, đều khi dân ngu. « Dân là ngu, ngu là dân », hai tiếng dân và ngu là hai tiếng đồng nghĩa trong óc của người đời.

hai tiếng thượng-lưu. Nghĩa chữ thượng lưu hiểu theo người thượng-lưu, tôi không nói đến; tôi chỉ nói đến nghĩa chữ thượng lưu của binh-dân quen đàng. Pousse-pousse là cái xe kéo, thượng lưu là lũ thấp hèn. Phải nhận cho như vậy. Có tiếng nghĩa nói đàng mà công-dụng của nó một ngả. Như tiếng « ông vai » là tiếng thường ngoài Bắc, mà là tiếng chửi trong Nam. Cho nên trong một bọn thanh-niên ở nhà quê của chúng tôi - không biết ở tỉnh thành ra sao - hề ai bị gọi là thượng lưu thời ấy làm xấu hổ lắm. Cái áo tời, miếng ăn ngon, chừ ông chừ thầy v. v. anh em họ cho là món « thượng lưu » cả. Thật thời không phải anh em họ không ham muốn món thượng lưu ấy đâu. Song lẽ, có một điều ngổ, là như đồ tời « một » đàng của gái giang hồ lơ-lãng trang sức, thời quyết là các người khue các không ai dám đàng. Vì thế.

Mà sao thế? Xưa nay bọn tự xưng là thượng lưu đều là bọn đó tiện cả, làm lầm dân ngu biết mấy mươi lần. Dân ngu họ mong mỗi ở bọn đó mấy mươi năm nay, họ thất vọng luôn mấy mươi năm nay. Mấy mươi năm thất vọng, biểu đờn nhòm.....

..... bọn thượng lưu có được hay không? Tham bá vinh họ, mà mỗi phú qui.

Người trí thức nước ta có nhận thế không? Người ngoài người ta

nhận rõ lắm đó. Có người đã nói: « Thương lưu Việt Nam tuyệt giao bản (divorce) với binh-dân ». Binh-dân ta tuy lính ngộ lâu rồi, nhưng cũng nên nhờ lời phán đoán ấy, kéo mà làm trở lại thời suy. Lực lượng của binh-dân ta đủ làm cho binh-dân ta tồn tại, tồn bộ trên một đất này. « Thương-lưu » họ sẽ sợ binh-dân ta, mà khuyuh hướng về binh-dân ta. Nếu binh-dân ta cứ kỳ-vọng ở bọn thượng lưu thời người ta giết binh-dân ta ở chỗ « kỳ-vọng thượng lưu » ấy.

Hôm tết này không bết ai gọi đđ cho tôi bằng một tờ báo Quotidien ra ngày 25 août 1928. Trong tờ báo ấy có bài của một nhà văn-sĩ có tiếng nước Pháp là Pierre Mille viết về xứ Đông-dương. Ông ta nói nước Pháp đã làm cho ở Nam kỳ có hai chục ngàn (2000) người triệu-phu (kẻ bạc đồng, piastre) và nước Pháp đã làm cho có nhiều người Nam rõ thám tây-học.

Phải phải trọng đại bọn giàu và bọn có học đó.

Ừ, đó là cái chánh-sách nước giai cấp không đời không đời xưa nay.

Tôi kiểm duyệt bỏ hết một đoạn. Tân-gã

Từ bi thay!

Đờn bà ở Damis là một tỉnh ở Asie mineure (Tiểu Á-Đá) rất là than phiền về chuyện ra đường phải che kín mặt mà chẳng cho ai thấy. Các ông chồng thì không ưng cho các bà đi về lý. Vì vậy nên mới có câu chuyện sau đây: Mahomet là chđ đạo Hồi-Hồi khi còn sanh tiền có thương một nàng tên là Millana nhan sắc thiệt có chim xa cá lặn. Rồi cho nàng bị con muôi độc chích nhằm mặt mà thành ra xấu xa. Nàng lấy làm thất vọng chỉ ngày đêm than khóc mà chẳng muốn gần gũi các chđ em vì chđ em chế cười. Mahomet thấy vậy động lòng từ bi nên bắt hết thầy đàn bà phải che mặt đi cốt để nhờ thế làm cho không ai thấy là Millana xấu hay đẹp nữa!

GIÁ BẢO

Thân-Chung

Một năm..... 12\$00
Năm năm..... 7 00
Ba tháng..... 4 00

Mandats xin nhđ đđ cho

M. Nguyễn-văn-Bá

Quản-lý đđ Thân-Chung

Các tin thể-tháo

Cuộc tranh vô-dịch về nghề «múa vọt» năm 1929

Chiếm và Giao đều được tranh chức vô-dịch năm 1929 như thường, như các qui-định khác. Chẳng còn bao-lâu nữa thì tới kỳ tỷ-thi. Vậy nên rằng tập dượt cho hăng hái và nhớ rằng ngày 10 Mars thì k'ôa sẽ không động đđng tên nữa.

Triệu-Văn-Yên
Délégué de Tennis.

Xe bơi hiệu

DELAGE

Torpédo 11 H.P., 4 cylindres 3.800p.
Torpédo 14 H.P., 6 cylindres 4.200p.

Là một thứ xe

It tôn hơn hết,
Chắc chắn hơn hết,
Lịch sự hơn hết,
Em-ái hơn hết.

Bán tại hàng:

5th des Garages Charner

121, 123 BOULEVARD CHARNER - SAIGON

Chữ ý, xin chữ ý

50, đường Charner

Ở đây có bán các thứ vành bông đđ đi đđm ma. Kiên bông rất ngộ mà giá lại rất rẻ.
Hỏi tại nhà Mme JUD.
(Bán luôn vừa ngày vừa đêm).

NHỚN DỊP GẮN TẾT

Đồ để tết anh em bà con không gì quý bằng:

RƯỢU BÒ HIỆU MAUBAR

là một thứ rượu thiệt tinh hảo có pha (cola-coca quinquina và glycéro phosphate)

Từ nay tới tết hề ai mua rượu hồ MAUBAR thì Bôn-Đường sẽ tặng không một ve dầu mần (Essence de menthe) thiệt tới hi(ư)

ĐẦU-CHÂU

Có bán tại:

ĐVI-PHÁP ĐẠI DU'ỢC PHÒNG

Môn bài 84-90, Dương d'Ormay - SAIGON

ghep

Thương-Mại Học-Đường

2, 4, 6 Rue d'Angol (kê Đông-Pháp ngân hàng)

Dạy viết tắt, đánh máy chữ, bút toán, chữ Pháp và chữ Anglès.

Table with columns for 'Viết tắt và đánh máy chữ', 'Mỗi tháng, ngày nào cũng dạy', and 'Chữ Pháp', 'Chữ Anglès'.

Lời rao cần kíp

Người chủ lãnh môn bài tiệm rượu cũ Long-Giang là bình-công...

Nếu mà trước đây tiệm Cừu-lông-giang có thiếu chủ của các tiệm khác...

Saigon ngày 18 Février 1929

Hôm 28 Tết Annam, tên Trần-Cao tuổi ước chừng 50, người trung mà ốm...

Nhiều người hoặc ở Saigon, hoặc ở lục tỉnh có gọi mua sách 'Tôi học chữ Pháp' của ông Roussel.

SINDEIX N° 1, Rue Lafévre - SAIGON. Installations complètes de RIZERIES de tous tonnages. NHÀ MÁY GẠO.

TIN TRONG NƯỚC

NAM-KY

SAIGON

Một người Khách-trở tự tử. Vào lối 9-10 giờ ngày 14/2/29 có tên khách-trở người Quận...

DÂN-DÂN

THUDAUMỐT

Hòa hoãn mà có tư đĩ đoạn. Hôm ngày 2 février 1929, con đường chạy từ Loc-nh-Budop...

CON NIT ĐI LẠC

Hai đứa con trai không biết tên gì, một đứa chừng 1 tuổi, một đứa chừng 3 tuổi mặc áo vải...

GOVAP

Bang biện lộng quyền. Đêm mừng hai Tết Annam nhằm bữa 11 février 1929, lối 8 giờ tối...

TỬ PHÒNG

CANTHO

Tư cách linh mã-tà. Trong một buổi bài kia, cuộc chơi đờn vọng vọng em Ai...

Một người đều nghĩ một lẩn, thì thấy một ông Mã-tà ở ngay ở bên...

CHOLON

Cách buôn bán gian trá của một tên khách trú. Bữa 5 février vừa rồi, tên thôn-trưởng Sơn ở làng Long-binh...

PROVINCE DE GOCONG. Avis d'Adjudication

Bureaux de l'Inspect on de Gocong, le Sept Mars 1929 à neuf heures du matin. Objet de l'adjudication: Four-niture de 1510. m3 de matériaux...

Văn-Hi-Ban.

Chùa nhật 24 Février 1929 nhằm rằm tháng giêng và Văn-Hi-Ban sẽ khởi sự hát tại rạp Casino Dakao.

Xin chú qui vị lưu ý

Máy đã đi chạy bình đẹp các mẫu số 10 và 12 chỉ cần qui vị lưu ý...

TRUNG-KY

Nghech thuế mới. Kể từ ngày 1er Janvier 1929, ở Trung kỳ, bất kỳ ai cũng phải nộp thuế cũ.

THUẾ THÂN THỊ

Vậy bây giờ từ 18 đến 60 tuổi ai cũng phải trả thuế cũ. Những chức sắc, miễn thuế, miễn điều...

THUẾ THÂN THỊ

Thuế thân thị (thứ thuế định) là 250, nhưng tùy theo tính thì có gia thêm, các tỉnh thì gia thêm...

Thị-Trường tiêu-tức

GIÁ BẠC

Ngày 19 février 1929

GIÁ LỬA

Ngày 19 février 1929

Table listing prices for various goods like 'Giấy', 'Bột', 'Đường', etc.

GIÁ GẠO (kê 100 kilos)

Table listing prices for different types of rice.

TIN TAU

lau tại Ờ PHÁP SANG. Andre Lebon 20-2 Clouneceux 6-3 Yousse 18 2 79

Ờ TAU VÀ NHỰT. Compagnie 1-3

Ờ BIẮC VỎ. Ambrose 20-2

Ờ SINGAPOUR. G. G. Roume 29-29

Tàu chạy SANG PHÁP. Peiho 21-2

Ambrose 73 2

Complexe 5-3

RA BẮC. Cap varella 20-2

Claude chappe 31-2-29

SANG TAU VÀ NHỰT. Andre Lebon 23-2-29

Yantse 22-2

SANG SINGAPOUR. G. G. Roume 24-2-29

GHẾ XÍCH-BU. GHẾ KIỀU THORET. BÁN TẠI THĂNG-LONG.

ĐƯỜNG SÉBARDIN. SAIGON.

RẤT NHIỀU ĐỒ MỸ NGHỆ BẮC ĐỨC-LỢI

100-100 Rue d'Espagnne - Saigon (kê đình quan Xã-tỷ)

Nhà tiên phong về qui vị, chất lượng hàng hóa...

Vậy nên đến tiệm lúc nào cũng có sẵn...

Đã thưa: Lu, chon đơn đơn toan than lọc nước rất tốt...

Đã thưa: Lu, chon đơn đơn toan than lọc nước rất tốt...

Đã thưa: Lu, chon đơn đơn toan than lọc nước rất tốt...

Đã thưa: Lu, chon đơn đơn toan than lọc nước rất tốt...

Đã thưa: Lu, chon đơn đơn toan than lọc nước rất tốt...

Đã thưa: Lu, chon đơn đơn toan than lọc nước rất tốt...

Đã thưa: Lu, chon đơn đơn toan than lọc nước rất tốt...

Đã thưa: Lu, chon đơn đơn toan than lọc nước rất tốt...

Đã thưa: Lu, chon đơn đơn toan than lọc nước rất tốt...

Đã thưa: Lu, chon đơn đơn toan than lọc nước rất tốt...

Đã thưa: Lu, chon đơn đơn toan than lọc nước rất tốt...

Đã thưa: Lu, chon đơn đơn toan than lọc nước rất tốt...

J. Cairns. Adresse télégraphique "Douglas" Saigon. N° 36 Rue Lafévre Saigon. Bán gốp. Máy năm và đứng chạy người (Peter và National) chạy bằng dầu mazout...

AU REGRET 76, Boulevard Haussmann. TRANG HOA TANG (couronnes) bằng cừm và bằng sành...

NHA IN BAO TON

23, Rue Filippini et d'Espagne

SAIGON

Hiệu: **VAN-HOÀ**

CHOLON

Giấy thép số 102

AI MUỐN DÙNG VÀI ĐÁ TỐT MÀ LẠI LẤU RÁCH THÌ NÊN ĐẾN

COI CHỨNG MÀY CÁI NHÂN

VAN-HOÀ CHỦ NHON

BUGATTI

Những kiểu xe Du-lich
Những kiểu xe Sport

Garage **JEAN COMTE**
34 Boulevard Norodom
SAIGON

PHẠM-HẠ-HUYỀN

Transitaire

Bảo lãnh vận tải, làm thủ tục douane các hàng-hóa xuất-cảng nhập-cảng, đi lãnh đồ bagages.

Có tiem ban si giu giúp, vài mùng, hàng bác, tap-hoa ph-ao Vietnam s. Tra bong.

Ở xa xin gọi thư-thương-nghi.

36 rue Sabourah Saigon. Telephone: 231

MÁY XAY GẠO

Của người Đức (Allemagne) hiệu Nagel et Kaemp, là một nhà chế tạo rất có danh tiếng ở hoàn cầu

KAMPNAGEL COLONIA FILIPINA

Đaily độc-quyền cho còi Đông-Pháp

Sté Electro-Mécanique Indochinoise

Máy gạch, máy cưa, và các thứ máy cho các nhà nông

B. P. 58. - 2, rue Ohier (góc đường Charner và đường Ohier) Saigon - Téléphone: 516

Adresse télégraphique: ComIndoc

CANTHO

Hôtel Central

Là nhà nghỉ ở trung ương châu-thành, được đại lộ Delaunoy, ngay nhà in Hán-giang, là nơi rất thế là.

Giá tiền phòng mỗi 24 giờ từ 2, tới 5 p.

Nhà nghỉ có bàn ăn, phòng tắm, có đầu bếp rất khéo.

Qui vì ban khách có dịp đến Cantho, xin mời ghé lại nhà nghỉ chúng tôi một lần thì sẽ cảm thấy rằng đây là một nơi nghỉ ngơi rất là vui vẻ và thoải mái.

Đ. VAN T

Quản-đo đốc Trung tâm nhà nghỉ

Phòng ăn lo về việc thương mại

Lo về việc mua bán đất ruộng, nhà phố, vườn v.v., lo báo các việc liên thừa đến tòa và lo báo về việc tờ giấy sao lục các tờ giấy tại tòa án và các tòa bộ. Vậy xin quý khách có điều chi hoặc tranh tụng nơi tòa hoặc muốn xin sao lục tờ giấy đều chi xin mời đến phòng v.v. tôi mà thương nghị và rồi tình cho các ông khỏi tốn kém vô ích, xin mời đến phòng vận tải tiếp xúc từ 5 giờ tới 6 giờ một ngày, ngoài giờ thông thường trong nhà nước và để có giúp việc nhiều năm nơi phòng vận của các quan trọng sự nên rất hòng về việc kiện thưa và lo xem xét tờ giấy rất kỹ lưỡng cho quý khách.

Xin chào các ông có việc đến phòng vận tải số nhà 117 rue d'Espagne Saigon.

LBANGY

117 rue d'Espagne Saigon

GARAGE ORIENTAL

38-40, Quai de l'Esplanade, Rue d'Alsace.

Sửa xe hơi đã cũ, kỹ thuật kỹ lưỡng. Làm 4 thất-tha, làm mới chóng mà giá rẻ không đâu sánh kịp. Trong thùng xe dầu nhớt. Ai hỏi giá cả sẽ làm một tam giây, có giá cả cho không.

Có trường dạy cầm tay bằng xe hơi cho đến khi có đủ bằng cấp, lại có dạy những điều cần biết để có thể vận hành xe hơi bằng máy, và cả phải chăng. Giữ gìn xe hơi của mình và rửa xe mỗi tuần-lần một lần, giá cả xin quý khách thương nghị.

Sửa máy xe hơi hư, hỏng cả ngày có đêm, ngày chủ nhật và ngày lễ nữa.

Lệ-Công-Hòa công ty

62 Bd. Tổng đốc Phụng-Chiến
Telephone N° 425.

Là công-ty của các người thợ học Việt-Nam lập ra, ban đầu môn đồ nô trang theo kim-thợ của các người thợ học anh-tai, áo thủ chế ra rất đẹp mắt. Công-ty có đồ đồ tạp-hóa (articles de bazar) và giấy đẹp, Bắc-kỳ và lại còn thêm những đồ gia-bát sửa, xem qua rất đẹp cho quý vị nào thích đồ cổ tích.

Bên Công-ty còn mở rộng phân bán; qui vị hãy nghĩ rằng nếu về lo chừng nào thì lợi to chừng ấy.

Vậy xin ai là thợ học Annam, ai là đồng-bào hảo tâm, xin lưu ý.

LÊ-CÔNG-HÒA
công-ty cần cầu

N° 48 TIỂU-THUYẾT

NẶNG-VI-LINH

(Dịch tiểu-thuyết tây)
Người dịch: **VO-DANH-THI**
XIV
(Tiếp theo)

Thôi khoan nói đến chuyện chỉ đã, thử hỏi tôi ý quyền gì mà kiếm chế người đàn bà ấy? Tôi đã cho người ta tiền bạc gì chưa? Mới gặp nhau có hai ngày mà tôi đã kiếm chuyện bỏ đi như thế hay hoặc-giả tôi vốn là kẻ kỹ-sanh trong lĩnh giới, nên sự, chờ đợi với người ta thì không khỏi người ta làm cho mình phải hao tổn chẳng? Ô hay! ai đời mới quen biết Th-Cúc chỉ trong ba mươi sáu giờ đồng hồ, mới lập lịnh nhưn của cô ta chỉ trong hăm bốn giờ đồng hồ, vậy mà tôi đã dờ thối ghen tuông la ghen tuông làm sao chứ! Có ta đã muốn chia sự vui sướng với tôi mà tôi còn chưa biết lấy tay làm cho cô ta vui; tôi nào có biết đâu rằng cô ta sẽ đi không trả lời cho tôi, thật không phải là dạn-dối chỉ tôi mà chính là khinh-hi tôi vậy....

Đó là những cái tư-tưởng nó cứ triển-miễn ở trong trí tôi trong đêm ấy và ước bấy giờ tôi muốn chạy ngay đến nhà Thu-Cúc mà bực-bach hết tâm sự ấy với cô ta.

Ngồi ngang trâm mối bên lòng, tôi cứ nằm suy nghĩ mãi cho đến lúc trời đã rạng đông mà cũng chưa nhắm mắt. Trong mình tôi thấy đã phát bực sốt rét; tôi không thể nghĩ đến chuyện gì khác hơn là Thu-Cúc.

Nhưng tôi tuy không thể ngồi yên ở nhà, mà cũng không dám bước tới nhà Thu-Cúc, tôi bèn kiếm một cách để mà gần gũi với cô ta.

Bấy giờ đã chín giờ mai; tôi đi ngay đến nhà Di-Ba; trông thấy tôi, di liền hỏi có chuyện chi mà đến nhà đi sớm như thế.

Tôi không dám tỏ thiệt; cái mục-dịch của tôi cho ai. Tôi lên trả lời rằng tôi đi ra ngoài về sớm để dạn họ đề danh cho tôi một chỗ ở trên thuyền xe chạy về C... tức là chỗ cha tôi ở.

— Di-Ba bảo tôi: — Cha chú! bữa nay tốt trời mà cậu đi như thế thiệt là có duyên lắm.

Tôi đứng nhìn Di-Ba, tự hỏi trong bụng không biết đi có ý muốn kiểu ngạo tôi chăng.

Nhưng mà trông nét mặt di vẫn ra dáng nghiêm chỉnh.

Đi lại hỏi tôi một cách nghiêm chỉnh rằng: — Vậy chứ cậu có đến từ-giả Thu-cúc không? — Không. — Ừ, thế là phải, từ-giả làm gì. — Di bảo không từ-giả là phải ư? — Chớ sao. Bởi cậu đã tuyệt-giao với cô ta thì còn tên nhà cô ta làm chi nữa? — Vậy đi đã hay chúng tôi tuyệt-giao rồi sao? — Có cô đưa bức thư của cậu cho tôi xem. — Có cô nói chi với di không? — Có nói với tôi rằng: « Nay Di-Ba, người quen với di đi không biết cách lịch-sự; những câu chuyện như vậy, có chàng nữa người ta để trong lòng, chớ ai mà viết vào giấy! » — Mà đi coi ý cô ta ra làm sao?

— Cô ta vừa nói vừa cười và lại có nói như vậy nữa: — Cậu ấy có đến ăn ở nhà tôi hai bữa, vậy mà sau khi ăn xong cũng không thêm dài trên ngõ tôi! — Ấy đó, cái ảnh hưởng của những sự ghen tuông và của bức thư tôi là vậy đó. Nghe di-Ba nói, trong bụng tôi lấy làm khó chịu biết bao nhiêu. — Vậy chứ đi có biết tôi bữa qua có ta làm gì? — Có ta đi coi ở rạp hát Lớn. — Tôi vẫn biết có ta đi coi hát. Nhưng sau khi ở rạp hát ra thì làm gì? — Đi coi hát về rồi có ta ăn khuya ở nhà. — Ăn có một mình à? — Như là có bà tước G... An với cô ta thì phải.

Xem đó thì biết sự tuyệt-giao của tôi không làm cho Thu-cúc sửa đổi chút thói quen nào cả. — Thấy như vậy chắc nhiều người bảo rằng:

Thôi người đàn bà ấy đã không yêu cầu thì cậu cũng nên giữ bầu đi cho rồi.

Tôi giật giật cười mà đáp lại rằng: — Ô! cô ta không buồn rầu vì tôi, tôi lại càng lấy làm dễ chịu.

— Mà cô ta không buồn rầu vì cậu là phải làm. Mà cậu viết ư cho cô ta như thế cũng là phải làm, bởi vì trước kia cô ta vẫn yêu cầu hết sức, bao giờ cũng thấy với tôi cậu luôn, dường như đam mê từ trước với cậu vậy.

(Còn nữa)

Thôi người đàn bà ấy đã không yêu cầu thì cậu cũng nên giữ bầu đi cho rồi.

Tôi giật giật cười mà đáp lại rằng: — Ô! cô ta không buồn rầu vì tôi, tôi lại càng lấy làm dễ chịu.

— Mà cô ta không buồn rầu vì cậu là phải làm. Mà cậu viết ư cho cô ta như thế cũng là phải làm, bởi vì trước kia cô ta vẫn yêu cầu hết sức, bao giờ cũng thấy với tôi cậu luôn, dường như đam mê từ trước với cậu vậy.

(Còn nữa)

Thôi người đàn bà ấy đã không yêu cầu thì cậu cũng nên giữ bầu đi cho rồi.

Tôi giật giật cười mà đáp lại rằng: — Ô! cô ta không buồn rầu vì tôi, tôi lại càng lấy làm dễ chịu.

— Mà cô ta không buồn rầu vì cậu là phải làm. Mà cậu viết ư cho cô ta như thế cũng là phải làm, bởi vì trước kia cô ta vẫn yêu cầu hết sức, bao giờ cũng thấy với tôi cậu luôn, dường như đam mê từ trước với cậu vậy.

(Còn nữa)

TRINH-TRAM (TIẾP THEO)

ĐĂNG-X

Diễn-giả: NHƯ NGỌC (Giữ bản quyền)

XXIII

(Tiếp theo)

Sự tích đôi giày

Diệu-Trang nói: "Nếu vậy thì tôi có biết mấy ông sang trọng người ngoại-đô ở đường Mạc-mã, chắc là va ở với mấy ông đó. Có Duyên nghe thấy sự nhờ ra bên liên thanh nơi phố."

Trên bìa đó về sau tôi còn nhiều lần gặp Trinh-Minh sang không thấy y nơi tôi chuyện đôi giày nữa. Một buổi sớm mai, tôi sắp sửa ra đi kiếm thời sự, thì thấy bạn tôi được vô phòng tôi. Anh sắp-sửa đi à? anh nói. Phải. Nếu may, anh đi với tôi chơi. Con gì hơn!

XXIV

Thợ báo-lãng.

Tôi đem anh lại nhà ông Mã-Thượng ở Khanh-Triệu-Thượng. Ông cho mời tôi lại đã bữa lâu rồi. Lần này tôi có thể đem anh lại nhà ông được và chàng tôi đã nói trước với ông rồi. Có chuyện gì mới phải không? Có, chuyện này khiến cho tôi dè dặt lắm. Để tôi kể cho anh nghe. Anh ở nhớ chuyện La-hầu-vớ bị nạn xe hơi đó. Bữa ấy tôi cho giam tên sếp-pho của hầu-tước. Một người họ-hạ của tôi có khách hàng đã thấy nó chơi tướng đờn xe gỗ cái gì rồi chui ra đi về phía một người là một trước là đi một lát có cái nơi chuyện với nó. Tôi đem nó ra tra hỏi thì chẳng kiếm ra được: anh-mới-chỉ-hết. Bấy giờ nó rằng như vậy chứ chơi sao được. Vậy mà nó nói xúi đi được mới là giới chờ! Nó nhận có nói chuyện với một người lạ mặt, song nó cho là

chuyện góp-gó lao thôi chứ nó không quen biết người ấy. Nó nói trong khi xe hơi nó thấy lay lái trước tay lái nên khi đầu xe rồi nó chúi xuống dưới xe coi chỗ lái thấy cái chốt hư, nó bèn lấy ra, đi vô trong quán mua cái chốt mà làm một cái chốt mới về cái cũ. Nó không để lâu khi đó hầu-tước chạy ra nhảy lên xe mà chạy dầm dãi xe chửi chửi. Người trong quán cũng nhận nó có vô vào quán mua chốt mới thì làm cái chốt cũng còn có do nữa. Như vậy thì có vẻ thiệt song anh nghĩ sao? Tôi quyết là nó cũng như mấy đứa dầy-tờ rong nhà hầu-tước là người trong đảng bị một đên ở với hầu-tước đảng do-tham và kết quả hầu-tước! Ghê-gớm chưa! Song rút lui thì anh vẫn không đủ bằng chứng mà bắt nó được phải không? Vậy đó. Chúng tôi phải

thả nó ra. La-hầu-tước còn đau chưa hết, và chẳng y sự ở rồi không muốn nghe nói tới xe hơi nữa, cho nên đã trả tiền lương và tiền bồi-thường cho nó để nó đi làm việc nhà khác. Anh có biết nó lại xin việc ở đâu không? Nó đến nhà Triệu-Thượng? Cho, chủ một là nó thiệt tình hai là nó tài-gen quá, không thể nào ai tài-gen hơn vậy được! Song không ích gì, vì Triệu-Thượng không bao giờ mua xe cho người đã từng ở với mình Phi-yến. Triệu-Thượng đã rõ hết các chuyện rồi quyết chỉ không dùng nó, y nói rằng kẻ rất gian-ác với kẻ rất thật-thà nhiều khi ngoài như nhau, kẻ nào có làm bằng-cớ là mình thiệt thì càng đáng nghĩ là trả lương. Song tôi tưởng Triệu-Thượng thấy bấy nhiêu việc tốt-làm cũng phải lo-sợ cho mình.

Anh chưa biết y, y can đảm lạ thường. Tôi khi-phách người gọi là-phải ở xứ Sĩ-xin, anh phải biết là người ta làm gì trong lòng có phải nghĩ người phân-vấn là vì y tiếp luôn mấy bữa nay ba cái thơ báo-lãng. Cái đó là thơ g. Ai mà chẳng có phúc tiếp luôn mấy cái thơ báo-lãng. Song cái này y tiếp những thơ báo-lãng mà y không có nhớ là quen-thuộc với người chế báo-giờ hết. Có lẽ nhà một người gọi là-mày-sao? Vậy mà cứ cách một ngày là-nhận được một cái. Sau cái thứ ba, lui cái thứ tư, "Hừm... Triệu-Thượng lấy làm quái-gỗ lại hỏi y-kiến tôi. Anh nghĩ sao? Tôi chưa biết sao mà nói. Bữa nay y mới lại coi bầy-tám bức thơ đó, tôi muốn rủ anh đi. Con gì vui lòng tôi hơn nữa!

Khi tôi chẳng tôi xuống thang lâu, tôi sợ hãi lại, hỏi họ: Sao chúng ta cứ công nhận lại nhà Triệu-Thượng sao? Không cho giữ-gim gì à? Không. Triệu-Thượng không chịu làm điều gì ám-muội. Y muốn có thanh-thien bạch-nhật mà phòng bị thôi, thấy kẻ cho quân thù-dịch muốn làm gì ám-muội thì làm y không vào vào đâu hết. Y không y-chia-y cũng không sao vì tôi cũng muốn công-nhiên đi lại để cho tự nó tưởng tôi là "guy dục", cho chúng cười thầm tôi. (còn nữa)

Giá báo Thân-Chung: Một năm... 42 p. 00, Sáu tháng... 7 p. 00, Ba tháng... 4 p. 00. Những điều cần phải nhớ: Hè mua báo, thì gửi MANDAT theo thơ và để cho rõ ràng như vậy: Nguyễn-văn-Bá, quản-lý báo Thân-Chung, 23 đường Philippini - Saigon.

LA RIZERIE MODERNE 159-161, Boulevard de la Somme, Saigon. Advertisement for a modern rice mill with an illustration of the machinery.

CHUYÊN VUI CHO MÁY DỪA NHỎ. Advertisement for small sewing machines with a list of agents and a small illustration.

MỘT DỊP TỐT. Advertisement for a car or vehicle with descriptive text.

AUTO-HALL. Advertisement for cars, specifically Citroen models, with a list of agents.

Chàng con hơn nửa! ODEON. Advertisement for a cinema or theater performance.

Bán kiện MY-KHOUAN. Advertisement for a specific product or service.

Cán dùng. Advertisement for a product or service.

CINEMA TRUNG QUỐC. Advertisement for a cinema performance.

MOTOCAMERA PATHÉ-BABY. Advertisement for a camera with detailed specifications and pricing.

PHÁP HOA NGÂN HÀNG. Advertisement for a bank, listing various services and branches.

Phòng khám bệnh ở Cảnh-tho. Advertisement for a clinic or hospital.